

1. PMĮ 4 straipsnio 6 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas:

6. Vieneto mokesčio bazė taip pat yra:

1) gauta parama, panaudota ne pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paramos paskirtį;

(KEISTA: 2005 12 20 įstatymu Nr. X-456 (nuo 2006 01 01), nuostatos taikomos apskaičiuojant 2006 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. PMĮ 4 str. 6 dalyje nustatyta atskira pelno mokesčio bazė gautai paramai, panaudotai ne pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo (toliau - LPI) nustatytą paramos paskirtį.

2. Pagal LPI 10 straipsnį paramos gavėjai gautą paramą gali naudoti savo įstatuose ar nuostatuose arba religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų kanonuose, statutuose ir kitose normose numatytiems LPI 3 straipsnio 3 dalyje nurodytiems visuomenei naudingiems tikslams siekti, labdarai (jeigu jie pagal LPI turi teisę teikti labdarą).

3. Ne pagal paskirtį panaudota gauta parama būtų, pavyzdžiui, tokiais atvejais:

3.1. Kai gauta parama naudojama politinėms partijoms ar politinėms kompanijoms finansuoti bei politinių kampanijų dalyvių politinių kampanijų laikotarpiu atsiradusiems ar su politinėmis kampanijomis susijusiems skolos išsipareigojimams padengti (LPI 10 str. 2 dalis).

Pelno nesiekiančių vienetų (toliau – PNV) iš rėmėjų gauta parama, panaudota politinėms partijoms ar politinėms kompanijoms finansuoti bei politinių kampanijų dalyvių politinių kampanijų laikotarpiu atsiradusiems ar su politinėmis kampanijomis susijusiems skolos išsipareigojimams padengti, priskiriama ne pagal paskirtį panaudotai paramai.

Pavyzdys

Viešoji įstaiga, kurios įstatuose numatyta neformalaus ir pilietinio ugdomo veikla, iš paramos teikėjų gautą 20 000 Eur paramą panaudojo dviejų partijų kandidatų į vietos savivaldybės narius susitikimo su rinkėjais renginio organizavimui. Kadangi gauta parama panaudota su politine kompanija susijusio renginio organizavimui, visa panaudotoji paramos suma laikoma ne pagal LPI nustatytą paskirtį panaudota parama ir priskiriama pelno mokesčio bazei.

3.2. Kai gauta parama perduodama kaip įnašas juridiniam asmeniui, kurio dalyvis yra paramos gavėjas (LPI 10 str. 3 dalis).

Jeigu PNV gautą paramą (lėšas ar turtą) perduoda kaip įnašą kitam vienetui, kurio dalyvis yra tas PNV arba jis tokiu dalyviu taptų perdavęs gautą paramą, tai gauta parama laikoma ne pagal paskirtį panaudota parama. Punkto nuostata reiškia, kad gauta parama negali būti naudojama investicinėje veikloje (steigiant vienetus, įsigyjant veikiančių vienetų akcijas).

3.3. Kai gauta parama panaudojama, teikiant labdarą ne LPI nustatyta tvarka.

Pavyzdys

Akinė bendrovė paramos ir labdaros fondui suteikė 45 000 Eur paramą. Paramos ir labdaros fondas dalį gautų lėšų panaudojo teikdamas labdarą akcinės bendrovės darbuotojams. Patikrinimo metu nustatyta, kad 20 000 Eur perduota fiziniams asmenims ne LPI 6 straipsnyje nustatyta tvarka, todėl 20 000 Eur yra laikomi ne pagal LPI nustatytą paskirtį panaudota parama ir priskiriami pelno mokesčio bazei.

3.4. Gauta parama panaudojama, neatsižvelgiant į PNV veiklą reguliuojančiame įstatyme nustatytus apribojimus.

PNV veiklą reguliuojančiuose įstatymuose gali būti nustatyti tam tikri veiklos apribojimai, į kuriuos atsižvelgiama ir kontroliuojant gautos paramos panaudojimą. Pvz., Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo 16 str. 2 dalies 7 punkte nustatyta, kad asociacijai draudžiama pirkti prekes ir paslaugas už akivaizdžiai per didelę kainą, išskyrus atvejus, kai tokiu būdu yra suteikiama labdara asmeniui, kuris pagal LPI yra labdaros gavėjas. Todėl, nustačius, kad pažeidžiant minėtą apribojimą, ne komercinei veiklai skirtos prekės ar paslaugos buvo įsigytos už kaip parama gautas lėšas žymiai didesne, nei rinkos kaina, skirtumas tarp įsigijimo ir tikrosios rinkos kainos turi būti priskirtas ne pagal paskirtį panaudotai paramai.

Pavyzdys

Viešoji įstaiga – sporto klubas, kurio įstatuose numatyta, kad pagrindinė veiklos kryptis yra automobilinio sporto propagavimas, už iš rėmėjų gautus pinigus iš fizinių asmenų nupirko 3 automobilius. Nustatyta, kad už vieną automobilį sumokėta 100 000 Eur, nors tokios pat markės ir tokių pat metų gamybos automobiliai komisinėje prekyboje parduodami už 40 000 Eur. Kadangi automobilis buvo įsigytas už akivaizdžiai per didelę kainą, skirtumas tarp įsigijimo kainos ir tikrosios rinkos kainos komisinėje prekyboje laikoma ne pagal LPI nustatytą paskirtį panaudota parama ir priskiriama pelno mokesčio bazei.

3.5. Parama panaudojama ne visuomenei naudingiems tikslams, nustatytiems LPI 3 str. 3 dalyje, tenkinti.

Mokesčio bazei gali būti priskirta parama, panaudota ne visuomenei naudingiems tikslams, nustatytiems LPI 3 str. 3 dalyje, tenkinti.

Pavyzdys

Fizinis asmuo įsteigė paramos ir labdaros fondą, kurio įstatuose numatyta materialiai padėti asmenims, sergantiems kraujagyslių ligomis. 2018 metais fondas organizavo lėšų, reikalingų sergančiojo operacijai atlikti, akciją ir jos metu iš rėmėjų šiam tikslui surinko 20 000 Eur paramos. Surinktos lėšos nebuvo perduotos sergančiajam ar apmokėjimui už operacijas, o išleistos pastato, kuriame įsikūręs fondas, tačiau nuosavybės teise priklauso fiziniam asmeniui, remontui. Kadangi fondas surinktas lėšas panaudojo ne pagal jų rinkimo paskirtį, ir panaudojimas susijęs su steigėjo ekonomine nauda, surinktos paramos suma laikoma ne pagal LPI nustatytą paskirtį panaudota parama ir priskiriama pelno mokesčio bazei.

3.6. Pagal LPI 8 str. 2 dalies nuostatas, išlaidų, kurias patiria paramos gavėjas, viešindamas informaciją apie paramos teikėją, suma neturi viršyti 10 procentų šio paramos teikėjo suteiktos paramos vertės. Nustatytą ribą viršijančios išlaidos laikomos parama, panaudota ne pagal paramos paskirtį.

Pavyzdys

Akinė bendrovė 2017 metais suteikė 200 000 Eur paramą viešajai įstaigai. Paramos teikimo sutartyje buvo numatytas viešosios įstaigos išpareigojimas sukurti filmuotą vaizdo klipą apie AB veiklą. Vaizdo įrašo sukūrimui viešoji įstaiga išleido 30 000 Eur. Išlaidos, patirtos viešinant informaciją apie paramos teikėją, viršijo 10 proc. paramos teikėjo suteiktos paramos vertės, todėl nustatytą ribą viršijanti 10 000 Eur (30 000 Eur - 20 000 Eur) suma laikoma ne pagal LPI nustatytą paskirtį panaudota parama ir priskiriama pelno mokesčio bazei pagal PMI 4 str. 6 dalies nuostatas.

2) iš vieno paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gautos paramos dalis, viršijanti 250 minimalių gyvenimo lygių dydžio sumą.

(KEISTA: 2005 12 20 įstatymu Nr. X-456 (nuo 2006 01 01), nuostatos taikomos apskaičiuojant 2006 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. PNV pelno mokesčio bazei priskiriama grynais pinigais iš to paties paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį gautos paramos dalis, viršijanti 250 minimalių gyvenimo lygių (toliau – MGL) sumą.

Pavyzdys

Viešoji įstaiga iš akcinės bendrovės X 2018 metų kovo mėnesį gavo 12 000 Eur, gegužės mėnesį – 10 000 Eur, rugpjūčio mėnesį – 18 000 Eur ir spalio mėnesį – 15 000 Eur paramos grynais pinigais. Viso per mokestinį laikotarpį gauta 55 000 Eur paramos. Minimalus gyvenimo lygis – 38 Eur. Skirtumas tarp 250 MGL, t. y. 9 500 Eur (38 Eur x 250), ir suteiktos per metus paramos grynais pinigais – 55 000 Eur sudaro 45 500 Eur, kuris, vadovaujantis PMĮ 4 str. 6 dalimi, priskiriamas pelno mokesčio bazei.

2. Jeigu mokestiniame laikotarpyje pasikeičia MGL dydis, nustatant 250 MGL, apskaičiuojamas vidutinis aritmetinis tų metų MGL dydis ir dauginamas iš 250.

Pavyzdys

Teisės aktu nustatyta, kad nuo atitinkamų metų rugpjūčio 1 dienos nustatomas 44 Eur MGL (iki šios datos MGL buvo 38 Eur). Vidutinis aritmetinis tų metų MGL yra 40,50 Eur (38 Eur x 7 mėn. + 44 Eur x 5 mėn.)/12. Mokesčio bazei tokiu atveju priskiriama iš vieno paramos teikėjo per mokestinį laikotarpį grynais pinigais gauta suma, viršijanti 10 125 Eur (40,50 Eur x 250).

3. Pagal Mokėjimų įstatymo 2 str. 13 punktą mokėjimas gali būti atliekamas grynaisiais pinigais arba negrynųjų pinigų pervedimu per pasirinktas kredito įstaigas. Remiantis šiomis nuostatomis, parama laikoma suteikta grynaisiais pinigais, jeigu pagal paramos gavėjo ir paramos teikėjo susitarimą gryniesi pinigai įnešami į paramos gavėjo kasą ar į jo sąskaitą banke.

2. PMĮ 12 straipsnio 17 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas:

17) Lietuvos Respublikos įstatymuose arba kituose teisės aktuose nustatyto dydžio tiesioginės ir kitos kompensacinės išmokos pajamų lygiui palaikyti, kurias gauna žemės ūkio veiklą vykdančios vienetai.

(KEISTA: 2009 02 19 įstatymu Nr. XI-174 (nuo 2009 03 05), taikoma apskaičiuojant 2009 metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokestį)

Komentaras

1. Vienetų, vykdančių žemės ūkio veiklą, kaip ji suprantama pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymą (toliau – Įstatymas), gautos Lietuvos Respublikos įstatymuose arba kituose teisės aktuose nustatyto dydžio tiesioginės ir kitos kompensacinės išmokos pajamų lygiui palaikyti yra priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms.

Pagal Įstatymą kompensacinė išmoka suprantama kaip teisės aktų nustatyta tvarka teikiama finansinė parama dėl nepalankių ūkininkavimo sąlygų, ekologinio ūkininkavimo įsipareigojimų, aplinkosaugos ar teisės aktų nustatytų kitų apribojimų vykdymo negautoms pajamoms ar turėtoms papildomoms išlaidoms kompensuoti.

Tiesioginė išmoka – vieneto pajamų lygiui palaikyti teikiama finansinė parama.

Žemės ūkio veiklą vykdančių vienetų gauta parama negautoms pajamos kompensuoti, t. y. už pajamų praradimą (netekimą), neatsižvelgiant į tai, kad veikla yra sustabdyta ar nutraukta, yra prilyginama kompensacinėms išmokoms pajamų lygiui palaikyti.

2. Žemės ūkio veikla užsiimantys vienetai, gavę tiesiogines ar kompensacines išmokas, turėtų įvertinti gautų išmokų pobūdį, t. y. koku tikslu jos gautos:

- tuo atveju, kai šios išmokos gaunamos palaikyti žemės ūkio veiklos pajamų lygiui ar kompensuoti pajamų netekimą, tai šios išmokos yra priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms.

- tuo atveju, kai žemės ūkio veikla užsiimantys vienetai gauna išmokas patirtoms išlaidoms (padarytoms investicijoms) kompensuoti, tokios išmokos laikomos dotacijoms ir joms taikomos bendros dotacijų apskaitos nuostatos.

Pavyzdžiai

1. Vienetui yra numatyta 2018 metais išmokėti 300 000 Eur tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus.

Šiuo atveju, vieneto gauta išmoka pajamų lygiui palaikyti, apskaičiuojant 2018 metų apmokestinamąjį pelną, bus priskiriama neapmokestinamosioms pajamoms.

2. Vienetui 2018 metais išmokėjo 200 000 Eur tiesiogines išmokas už baltąjį cukrų ir mėsinius galvijus 800 000 Eur.

Šiuo atveju, vieneto gautos išmokos pajamų lygiui palaikyti, apskaičiuojant 2018 metų apmokestinamąjį pelną, yra priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms.

3. Vienetui yra numatyta 2018 metais išmokėti 300 000 Eur prarastųjų pajamų kompensavimo išmokas pagal priemonę „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“ bei – 200 000 Eur kompensacines išmokas už saugomose teritorijose, kurias įsteigė valstybės institucijos, nustatytus veiklos apribojimus.

Šiuo atveju, vieneto pajamų netekimui gautos išmokos (500 000 Eur), apskaičiuojant 2018 metų apmokestinamąjį pelną, yra priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms.

4. Vienetui yra numatyta 2018 metais mokėti tokias kompensacijas:

- 50 000 Eur su bedarbių įdarbinimu susijusioms išlaidoms kompensuoti;

- 45 000 Eur draudimo įmokoms kompensuoti;

- 100 000 Eur pagal priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidoms kompensuoti.

Visos išvardintos išmokos kompensuoja vieneto patirtas išlaidas.

Vieneto gautos išmokos patirtoms išlaidoms kompensuoti priskiriamos dotacijoms, kuriomis mažinamos sąnaudos. Šiuo atveju patirtoms išlaidoms kompensuoti gautos išmokos, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, neapmokestinamosioms pajamoms nepriskiriamos.